

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Загальних зборів Акціонерів
ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК»
Протокол від 19 березня 2020 року
№2020031901

Додаток №14
до Протоколу Загальних зборів акціонерів
ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» від 19.03.2020
№2020031901

Голова Загальних зборів Акціонерів

Волинець Д.М.

Положення
про корпоративне управління
ПуАТ КБ «АКОРДБАНК»

м. Київ – 2020 р.

1. Загальні положення

Це Положення про корпоративне управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АКОРДБАНК» (надалі відповідно – «Положення» та «Банк») розроблене з урахуванням вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національного банку України, Статуту ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АКОРДБАНК», інших внутрішньобанківських положень, які стосуються регулювання взаємовідносин між органами Банку, акціонерами Банку та іншими зацікавленими особами.

Положення визначає загальноприйняті та зрозумілі стандарти корпоративного управління в Банку, дотримання яких сприятиме якісному та прозорому управлінню Банком, підвищенню інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності Банку.

Поняття, які застосовуються в цьому Положенні, вживаються у тому ж значенні, що і в Статуті Банку, якщо інше не визначено окремо.

2. Мета Банку

Мета Банку визначена у Статуті Банку. Відповідно до Статуту Банку метою діяльності Банку є залучення, накопичення та використання коштів для всебічного сприяння розвитку та зміцненню промислового, фінансового секторів, та інших секторів української економіки, підтримки розвитку ринку цінних паперів в Україні, соціальної сфери, а також одержання прибутку, шляхом здійснення повного спектру банківських операцій.

Банк забезпечує інвестиційну привабливість емітованих ним акцій протягом усього періоду своєї діяльності. Для цього Банк збільшує власний капітал, налагоджує ефективні відносини із заінтересованими особами та забезпечує виконання умов для включення акцій Банку до лістингу фондових бірж та їх обігу на організованому фондовому ринку.

Банк інформує акціонерів та заінтересованих осіб про мету Банку шляхом включення такої інформації до річного звіту.

Для досягнення мети Банку органи Банку здійснюють управління таким чином, щоб забезпечити як розвиток Банку в цілому, так і реалізацію права кожного акціонера на отримання доходу. Поряд з цим Банк здійснює свою діяльність відповідно до правил ділової етики та враховує інтереси суспільства в цілому.

3. Права акціонерів

Банк забезпечує захист прав, законних інтересів акціонерів та рівне ставлення до всіх акціонерів незалежно від того, чи є акціонер резидентом України, від кількості акцій, якими він володіє, та інших факторів.

3.1. Банк сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонерів, зокрема:

3.1.1. Право на участь в управлінні Банком шляхом участі та голосування на загальних зборах. Для того щоб акціонери мали можливість ефективно реалізувати це право, Банк забезпечує дотримання таких прав акціонерів:

3.1.1.1. Брати участь у вирішенні найважливіших питань діяльності Банку, у тому числі прийняття рішення про внесення змін до Статуту, обрання членів Наглядової ради, додатковий випуск акцій, викуп Банком розміщених власних акцій, укладення значних правочинів, правочинів із заінтересованістю, реорганізацію Банку та інші дії, які призводять до суттєвих корпоративних змін.

Акціонери як власники Банку мають право вирішувати найважливіші питання діяльності Банку. Рішення з таких питань приймаються вищим органом Банку - Загальними зборами акціонерів. Перелік повноважень Загальних зборів, що належать до виключної

компетенції Загальних зборів, визначений у Статуті Банку та Положенні про Загальні збори Акціонерів, з урахуванням вимог законодавства України.

Річні загальні збори Банку проводяться у терміни, визначені законодавством України.

3.1.1.2. Вчасно отримувати повідомлення про скликання загальних зборів, яке містить інформацію про дату, час та місце проведення зборів, а також повний перелік питань порядку денного з обов'язковим зазначенням способу, за допомогою якого акціонери можуть ознайомитися з документами щодо порядку денного. Час, місце проведення та процедура реєстрації акціонерів для участі у загальних зборах Банку створюються сприятливі умови для участі акціонера у зборах. Процедури під час проведення загальних зборів не робить участь у голосуванні надмірно складною та витратною.

Банк повідомляє акціонерів про скликання загальних зборів до дати проведення загальних зборів, у терміни, визначені законодавством України.

Реєстрація акціонерів для участі у зборах проводиться у день проведення загальних зборів перед їх початком у тому ж приміщенні, де проводитимуться збори, протягом часу, достатнього для реєстрації усіх осіб, що прибули для участі у загальних зборах. Реєстрацію акціонерів (їх представників) проводить реєстраційна комісія, яка призначається Наглядовою Радою з осіб, які можуть добросовісно та належним чином виконувати свої обов'язки, а в разі скликання позачергових загальних зборів на вимогу акціонерів у випадках, передбачених частиною шостою статті 47 Закону України «Про акціонерні товариства», - акціонерами, які цього вимагають. Повноваження реєстраційної комісії за договором можуть передаватися депозитарній установі. Кворум, визначений перед початком загальних зборів, залишається незмінним до закриття зборів.

Банк проводить загальні збори у межах населеного пункту за місцезнаходженням Банку.

3.1.1.3. Своєчасно та у зручній для акціонера спосіб знайомитися з матеріалами, пов'язаними з порядком денним загальних зборів, та отримувати додаткову інформацію щодо питань порядку денного від посадових осіб та інших уповноважених осіб Банку.

Для того, щоб акціонери могли прийняти виважені рішення з питань порядку денного, Банк забезпечує акціонерам можливість у будь-який час з моменту повідомлення про скликання загальних зборів до дня їх проведення ознайомитися з документами, пов'язаними з порядком денним. При цьому Банк забезпечує акціонеру можливість ознайомитися з такими документами у зручній спосіб, у т.ч. шляхом:

- ознайомлення з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного, за місцезнаходженням Банку у робочі дні, робочий час та в доступному місці, а в день проведення загальних зборів - також у місці їх проведення;
- надсилання на запит акціонера поштою, факсом, електронною поштою;
- розміщення у мережі Інтернет за адресою, що зазначається у повідомленні про скликання загальних зборів.

Якщо до порядку денного включено питання щодо затвердження річних результатів діяльності Банку, порядку розподілу прибутку, визначення порядку покриття збитків, акціонерам надаються копії фінансової звітності (у складі балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до звітів), копії рекомендацій Наглядової Ради, висновку аудиторської фірми (аудитора).

Якщо до порядку денного внесено питання про обрання органів управління, акціонерам надається повна інформація про кандидатів на відповідні посади.

Акціонери можуть задавати питання і отримувати інформацію стосовно будь-яких пунктів порядку денного або документів, пов'язаних з ними, від посадових осіб та інших уповноважених осіб Банку.

3.1.1.4. Вносити пропозиції та вимагати їх включення до порядку денного загальних зборів.

Будь-який акціонер має право вносити письмові пропозиції щодо доповнення порядку денного окремими питаннями або частинами питань до дати проведення загальних зборів, у тому числі щодо кандидатів до складу органів Банку. Рішення про включення пропозиції акціонера приймається Наглядовою Радою Банку, а в разі скликання позачергових загальних

зборів Банку на вимогу акціонерів, - акціонерами, які цього вимагають. Рішення про включення пропозицій до порядку денного має бути прийняте до дати проведення загальних зборів, у строки, визначені законодавством.

Пропозиції акціонерів (акціонера), які сукупно є власниками 5 або більше відсотків простих акцій, підлягають обов'язковому включенню до порядку денного загальних зборів. У такому разі рішення Наглядової Ради про включення питання до порядку денного не вимагається, а пропозиція вважається включеною до порядку денного, якщо вона подана з дотриманням вимог законодавства України.

Зміни до порядку денного загальних зборів вносяться лише шляхом включення нових питань та проектів рішень із запропонованих питань. Банк не має права вносити зміни до запропонованих акціонерами питань або проектів рішень.

Банк повідомляє акціонерів про зміни у порядку денному шляхом опублікування повідомлення у тих засобах масової інформації, у яких було надруковане загальне повідомлення про скликання зборів, а також у спосіб та у строки, передбачені Статутом Банку і законодавством. У персональному повідомленні, що надсилається акціонеріві, пропозиція якого була відхилена, зазначаються підстави відхилення його пропозиції.

3.1.1.5. Брати участь у загальних зборах особисто або через вільно обраного представника, причому голоси, подані на загальних зборах акціонерами та представниками акціонерів, мають однакову силу.

Акціонер не може бути обмежений у праві вибору і призначення представника для участі та голосування на загальних зборах, крім випадків встановлених законодавством України. Представником може бути інший акціонер Банку або стороння особа. Повноваження представника щодо участі від імені акціонера у загальних зборах ґрунтуються на довіреності, оформленій відповідно до вимог чинного законодавства. Довіреність може стосуватися як усіх належних акціонеріві акцій, так і будь-якої їх частини. Акціонер може у будь-який час замінити свого представника до закінчення строку, відведеного на реєстрацію учасників Зборів. Надання довіреності на право участі та голосування на загальних зборах не виключає право участі на цих загальних зборах акціонера, який видав довіреність, замість свого представника.

3.1.1.6. Брати участь в обговоренні та голосуванні з питань порядку денного, або шляхом заочного голосування, причому процедура голосування на загальних зборах забезпечує прозорість та надійність підрахунку голосів.

Механізм обговорення питань порядку денного на загальних зборах передбачає можливість акціонера (його представника) висловити свою думку з питань порядку денного в усній або письмовій формі.

Акціонер голосує з усіх питань порядку денного "за" або "проти", а також може не брати участі у голосуванні. Для підрахунку голосів та виконання інших функцій, пов'язаних із забезпеченням проведення голосування на загальних зборах, створюється лічильна комісія у порядку та у складі, що визначаються у Статуті, Положенні про Загальні збори акціонерів, інших внутрішніх документах Банку. Члени лічильної комісії обираються (призначаються) загальними (установчими) зборами з осіб, які можуть добросовісно та належним чином виконувати свої обов'язки. Повноваження лічильної комісії за договором можуть передаватися депозитарній установі. До складу лічильної комісії не можуть входити особи, які є кандидатами для обрання до органів Банку.

З метою підвищення ефективності процедури голосування та підрахунку голосів можуть використовуватись бюлетені, форма яких затверджується Наглядовою Радою. Результати голосування та прийняті рішення доводяться до відома акціонерів. Результати голосування фіксуються у протоколі загальних зборів, який належним чином оформляється і зберігається у Банку.

Банк забезпечує кожному акціонеру, незалежно від того, чи брав він участь у загальних зборах, можливість ознайомитися з документами, пов'язаними з проведенням Загальних зборів, зокрема, з протоколом Загальних зборів, з протоколами реєстраційної та лічильної комісій, з протоколами представників акціонерів та Національної комісії з цінних паперів та

фондового ринку, які здійснювали контроль за проведенням реєстрації акціонерів, з прийнятими на Загальних зборах внутрішніми документами та (або) змінами до них.

3.1.2. Право на отримання частини прибутку Банку у розмірі, пропорційному належній акціонерів кількості акцій.

Банк постійно працює над розробкою та вдосконаленням прозорої дивідендної політики, спрямованої на оптимізацію доходів акціонерів та розвиток Банку. Дивідендна політика Банку, невід'ємною частиною якої є Положення про дивідендну політику Банку, сприяє реалізації права акціонера на отримання дивідендів. Разом з тим дивідендна політика Банку передбачає випадки, коли виплата дивідендів не дозволяється, зокрема, коли звіт про результати розміщення акцій не зареєстровано у встановленому законодавством порядку та власний капітал Банку менший, ніж сума його статутного капіталу, резервного капіталу та розміру перевищення ліквідаційної вартості привілейованих акцій над їх номінальною вартістю. Дивідендна політика Банку також враховує потреби та доцільність у спрямуванні частини прибутку (дивідендів) на розвиток Банку. Виплата дивідендів за акціями має здійснюватися тільки у грошовій формі.

Дивіденди виплачуються Банком у строк, передбачений законодавством.

3.1.3. Право на своєчасне отримання повної та достовірної інформації про фінансово-господарський стан Банку та результати його діяльності, суттєві факти, що впливають або можуть впливати на вартість цінних паперів та (або) розмір доходу за ними, про випуск Банком цінних паперів тощо.

Право на отримання інформації про Банк є одним з головних прав акціонера. Лише на підставі повної, достовірної та своєчасної інформації про Банк акціонер може прийняти виважене рішення стосовно своєї інвестиції та реалізувати більшість своїх прав.

У внутрішніх документах Банку, зокрема в Інформаційній політиці Банку, передбачаються засади інформаційної політики, спрямованої на забезпечення можливості акціонера щодо вільного та необтяжливого доступу до інформації про Банк, а також встановлюється перелік документів, до яких акціонер має доступ. За надання копій документів та виписок з них, у тому числі завірених, Банк може стягувати з акціонера плату, розмір якої не перевищує вартості витрат Банку на виготовлення копій (виписок) та поштових витрат (у разі наявності).

3.1.4. Право на вільне розпорядження акціями.

Право на вільне розпорядження належними акціонеру акціями є невід'ємним правом акціонера. Банку не дозволяється встановлювати у внутрішніх документах або на практиці будь-які обмеження щодо вільного розпорядження належними акціонеру акціями (наприклад, встановлення заборони на відчуження акцій, необхідності отримання згоди Банку на відчуження акцій тощо).

3.1.5. Право на надійну та ефективну реєстрацію та підтвердження права власності на акції:

3.1.5.1. процедура реєстрації права власності забезпечує швидкий, надійний та доступний спосіб реєстрації права власності та отримання належного підтвердження права власності;

3.1.5.2. Банк вживає всіх заходів для запобігання неправомірному втручання у процедуру реєстрації прав власності з боку посадових осіб органів Банку та інших акціонерів;

3.1.5.3. при виборі депозитарної установи Банк керується виключно критеріями незалежності, професійності та надійності депозитарної установи.

Облік та збереження інформації про власників іменних акцій та належні їм акції здійснюється Банком у депозитарній системі обліку. Набуття і припинення прав на цінні папери і прав за цінними паперами здійснюються шляхом фіксації відповідного факту в системі депозитарного обліку. Документальним підтвердженням наявності на певний момент часу прав на цінні папери та прав за цінними паперами депонента (у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса - відповідного кредитора) є виписка з рахунка в цінних паперах депонента, яка видається депозитарною установою на вимогу депонента або в інших

випадках, установлених законодавством та договором про обслуговування рахунка в цінних паперах.

3.1.6. Право вимагати обов'язкового викупу Банком акцій за справедливою ціною в акціонерів, які голосували «проти» певних прийнятих загальними зборами рішень, які обмежують їх права.

Право вимагати викупу Банком належних акціонеру акцій спрямоване в першу чергу на захист прав дрібного акціонера, який голосував «проти» певних рішень загальних зборів, які обмежують його права. В умовах відсутності ліквідного фондового ринку це право набуває великої актуальності для акціонерів. Право акціонера вимагати викупу Банком належних йому акцій може виникати у разі прийняття загальними зборами акціонерів особливо важливих рішень, зокрема, рішення про укладення Банком значних правочинів (у тому числі шляхом попереднього схвалення), про реорганізацію Банку тощо.

Ціна, за якою Банк здійснює обов'язковий викуп власних акцій, є справедливою, тобто такою, що дорівнює їх ринковій вартості, та має затверджуватись Наглядовою Радою.

Банк разом з повідомленням про проведення Загальних зборів акціонерів інформує акціонерів про право вимагати обов'язкового викупу акцій, що їм належать, якщо рішення, прийняте на Загальних зборах акціонерів, може стати підставою для виникнення в акціонерів права вимагати викупу акцій. Повідомлення містить інформацію про ціну, за якою Банком буде здійснюватися викуп акцій.

Банк забезпечує інформування акціонерів про наявність у них права вимагати обов'язкового викупу акцій та порядок його реалізації перед проведенням голосування з відповідного питання порядку денного.

3.2. Банк забезпечує рівне ставлення до всіх акціонерів - власників одного типу/класу акцій:

3.2.1. кожна випущена Банком проста акція надає її власнику однаковий обсяг прав;

3.2.2. у разі прийняття Загальними зборами акціонерів рішення, яке обмежує права акціонерів - власників привілейованих акцій, такі акціонери мають право голосу стосовно цих питань; у разі якщо акціонер голосував «проти» прийняття такого рішення, він має право вимагати викупу Банком належних йому акцій за справедливою ціною;

3.2.3. на кожен випущену Банком акцію одного типу/класу виплачується однаковий розмір дивідендів. Не допускається в рамках одного типу/класу акцій встановлення переваг для отримання дивідендів різними групами акціонерів;

3.2.4. усім акціонерам надаються рівні права та можливості щодо доступу до інформації.

Готовність інвесторів вкладати кошти в Банк залежить від їхньої впевненості у тому, що їхні права будуть належним чином захищені і що вони зможуть реалізувати свої права нарівні з іншими акціонерами. Принцип рівного ставлення до акціонерів набуває особливої актуальності, якщо Банк планує залучити додатковий капітал на фондовому ринку і заохотити інвестиції від портфельних та іноземних інвесторів. Банк вживає необхідних заходів для запобігання порушень прав дрібних (міноритарних) акціонерів як з боку посадових осіб Банку, так і з боку акціонера (групи акціонерів), який володіє контрольним пакетом акцій.

Чинний принцип «одна акція - один голос» передбачає, що кожна випущена Банком проста акція надає її власнику один голос. Винятки з цього принципу (наприклад, встановлення мінімальної кількості акцій, що надає право голосу або обмеження максимальної кількості голосів, що можуть належати одному акціонерові), не дозволяються. Позбавлення акціонера права голосу можливе лише у випадках, встановлених законодавством України.

3.3. Банк сприяє залученню інституційних інвесторів до управління Банком та ефективній реалізації ними корпоративних прав.

Розвиток системи корпоративного управління у великій мірі залежить від активної позиції інституційних інвесторів. Банк підтримує діалог з інституційними інвесторами та сприяє залученню їх до управління Банком. Як мінімум, інституційним інвесторам надається можливість розкривати інформацію про основні підходи до управління пакетами акцій,

якими вони володіють, а також про обставини, за наявності яких такі інвестори втручатимуться у справи Банку.

3.4. Банк сприяє та підтримує спілкування акціонерів між собою з питань, що стосуються реалізації основних прав акціонерів.

Банк заохочує інвесторів до координації власних дій з важливих питань корпоративного управління, зокрема: спільне висунення кандидатур та обрання членів органів управління, внесення спільних пропозицій щодо порядку денного тощо. Така координація може здійснюватися, наприклад, через органи чи посадових осіб Банку, відповідальних за зв'язки з акціонерами та інвесторами (корпоративного секретаря). При цьому координація здійснюється із дотриманням існуючих правил збереження інформації з обмеженим доступом (конфіденційної чи таємної).

3.5. Система корпоративного управління забезпечує однаково справедливе ставлення до всіх акціонерів, включаючи дрібних та іноземних акціонерів. Усі акціонери мають можливість вдаватися до ефективних засобів захисту у разі порушення їхніх прав. Банк усуває перешкоди міжнародному голосуванню.

З метою забезпечення іноземним акціонерам можливості реалізації своїх прав нарівні з вітчизняними акціонерами Банк вживає розумних заходів для усунення обставин, які перешкоджають реалізації такими акціонерами своїх прав. Банк може надсилати повідомлення про скликання загальних зборів та документи, пов'язані з порядком денним, у перекладі відповідною іноземною мовою. Крім поштового відправлення, Банк може додатково надсилати акціонеру таку інформацію за допомогою сучасних засобів зв'язку, таких як факс, електронна пошта тощо.

3.6. У разі здійснення додаткового випуску акцій Банком, у випадках передбачених законодавством України та Статутом Банку, забезпечується рівне переважне право всіх акціонерів на придбання додатково випущених акцій Банку у кількості, пропорційній їхній існуючій частці у статутному капіталі Банку.

Розмивання частки акціонера у статутному капіталі Банку є грубим порушенням прав акціонера, оскільки спричиняє зменшення частки акціонера у статутному капіталі Банку, в результаті чого зменшується вартість належних йому акцій та його вплив на прийняття рішень вищим органом Банку. Банк дотримується передбаченої чинним законодавством України процедури реалізації акціонерами переважного права на придбання додатково випущених акцій шляхом:

- надання акціонерам першочергового права на придбання додатково випущених акцій порівняно з іншими потенційними інвесторами;
- надання акціонерам можливості придбати додатково випущені акції у кількості, пропорційній їхній існуючій частці у статутному капіталі;
- установа достатнього строку розміщення, протягом якого акціонери можуть реалізувати належне їм право;
- забезпечення акціонерам можливості оплатити акції грошовими коштами.

3.7. Банк розробляє та запроваджує необхідні внутрішні механізми з метою запобігання неправомірному використанню інсайдерської інформації посадовими особами Банку та іншими інсайдерами.

Інсайдерська інформація - це інформація про емітента цінних паперів, його цінні папери та угоди з ними, яка одночасно є істотною і не є оприлюдненою та розкриття якої вплине або може вплинути на ринкову вартість цих цінних паперів чи розмір доходу за ними. Використання інсайдерської інформації посадовими особами Банку та іншими інсайдерами суперечить принципу рівного ставлення до акціонерів, оскільки така практика дає можливість одним особам здійснювати торгові операції з цінними паперами Банку на підставі інформації, яка не є оприлюдненою для інших осіб. Банк передбачає у своїх внутрішніх документах, зокрема в Інформаційній політиці Банку, обов'язок посадових осіб та інших інсайдерів не розголошувати інсайдерську інформацію Банку третім особам та утримуватись від купівлі-продажу цінних паперів Банку до моменту оприлюднення такої інформації.

3.8. Банк розробляє та запроваджує ефективні механізми захисту прав дрібних акціонерів від недобросовісних дій акціонерів-власників контрольного пакета акцій, вчинених ними особисто або третіми особами у їх інтересах.

Банк дбає про те, щоб рішення, які проводяться в життя контролюючими акціонерами, відповідали найкращим інтересам Банку та враховували інтереси дрібних (міноритарних) акціонерів. Контролюючі акціонери не здійснюють дії, направлені на отримання зисків на шкоду Банку та іншим акціонерам. Якщо угоди, стороною в яких є контролюючий акціонер, затверджуються Загальними зборами, контролюючий акціонер не має права голосу під час голосування з цього питання. Збитки, отримані Банком від угод, вчинених на користь контролюючого акціонера або пов'язаних з ним осіб, компенсуються за рахунок такого контролюючого акціонера.

У разі зміни контролю над Банком дрібним акціонерам надається можливість продати або вимагати викупу контролюючим акціонером або Банком належних їм акцій за справедливою (ринковою) ціною.

3.9. Систему корпоративного управління доповнює ефективна система заходів щодо банкрутства та ефективне забезпечення дотримання прав кредиторів.

Наявність у Банку якісної історії корпоративного управління надає можливість позичати більші суми грошей та на кращих умовах, порівняно з іншими банками, що мають погану історію корпоративного управління або працюють на непрозорих ринках.

4. Наглядова Рада і Правління

Ефективне управління потребує наявності у корпоративній структурі Банку дієвої, незалежної Наглядової Ради та кваліфікованого виконавчого органу (менеджменту), раціонального і чіткого розподілу повноважень між ними, а також належної системи підзвітності та контролю. Система корпоративного управління створює необхідні умови для своєчасного обміну інформацією та ефективної взаємодії між Наглядовою Радою та виконавчим органом (Правлінням). Органи Банку та їх посадові особи діють добросовісно та розумно в інтересах Банку.

Компетенція органів Банку чітко розмежована у Статуті Банку відповідно до завдань органів Банку та з урахуванням вимог чинного законодавства. У Статуті Банку визначається перелік повноважень, що належать до виключної компетенції кожного органу. Рішення про делегування повноважень фіксуються у протоколі відповідного органу з визначенням органу, якому делегуються повноваження, переліку повноважень, що делегуються, та строку делегування. У разі делегування Наглядовою Радою повноважень Правлінню вони спільно відповідають за вирішення цих питань перед Банком.

Для забезпечення належного рівня корпоративного управління, поряд із забезпеченням чіткого та раціонального розподілу повноважень між органами Банку, важливо досягти розуміння органами Банку того, що здійснюючи свою діяльність, вони спільно працюють на досягнення мети Банку, а оцінка діяльності кожного органу залежить від результатів діяльності Банку в цілому. Для моніторингу належного виконання всіма органами своїх функцій в Банку існує чітка система підзвітності та контролю.

У забезпеченні ефективної взаємодії між органами Банку вирішальну роль відіграє своєчасний обмін інформацією, яка необхідна для виконання органами Банку своїх функцій та прийняття ними відповідних рішень. Обов'язок органів Банку щодо обміну інформацією обумовлений у внутрішніх документах.

Результати діяльності Банку залежать від чесного, добросовісного та сумлінного виконання посадовими особами органів Банку своїх обов'язків. Банк, для здобуття довіри інвесторів, створює належні внутрішні механізми для запобігання шахрайському вилученню активів Банку чи іншим діям з боку посадових осіб Банку, що суперечать інтересам Банку.

4.1. Наглядова Рада.

4.1.1. Наглядова Рада забезпечує захист прав усіх акціонерів, контроль за діяльністю Правління та стратегічне керівництво діяльністю Банку в межах компетенції, визначеної

Статутом та внутрішніми положеннями Банку. Ефективне управління передбачає систему звітності Наглядової Ради перед Загальними зборами акціонерів Банку.

Як орган, який представляє інтереси акціонерів, Наглядова Рада забезпечує реалізацію та захист прав акціонерів.

У процесі контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку Наглядова Рада здійснює моніторинг за ходом реалізації Правлінням визначеної стратегії та планів Банку. З метою виконання цієї функції Наглядова Рада здійснює контроль за належним виконанням Правлінням своїх обов'язків та регулярно оцінює результати його діяльності. Крім того, Наглядова Рада забезпечує цілісність та ефективність існуючих в Банку систем обліку та контролю, перевіряє достовірність квартальної та річної фінансової звітності, яка оприлюднюється Банком.

У процесі загального керівництва Наглядова Рада визначає основну мету діяльності Банку, а також ухвалює стратегію для її досягнення. Визначення мети діяльності може полягати у розвитку нових напрямів діяльності, розвитку асортименту товарів та послуг Банку, у виході на нові ринки, досягненні певних фінансових показників діяльності Банку тощо. Крім визначення мети Банку Наглядова Рада визначає, як правило, у тісній співпраці з Правлінням Банку, шляхи її досягнення, тобто стратегію діяльності Банку. Наглядова Рада забезпечує послідовність діяльності Банку згідно із визначеною стратегією та здійснює постійну перевірку її ефективності. Наглядова Рада визначає політику Банку, тобто методи управління Банком і те, яким чином діяльність Банку відображається на учасниках корпоративних відносин.

4.1.2. Якщо рішення можуть по-різному впливати на різні групи акціонерів, Наглядова Рада має однаково справедливо ставитись до всіх акціонерів. Наглядова Рада у своїй діяльності керується найкращими етичними стандартами та враховує інтереси зацікавлених осіб.

При виконанні своїх обов'язків Наглядова Рада не розглядається або діє як сукупність індивідуальних представників різних груп виборців. В той час як окремі члени Наглядової Ради дійсно можуть висуватися або обиратися певними акціонерами (та іноді оспорюватися іншими), важливою рисою роботи Наглядової Ради є те, щоб члени Наглядової Ради, взявши на себе відповідні зобов'язання, виконували свої обов'язки однаково по відношенню до усіх акціонерів. Застосування цього принципу є особливо важливим у випадку наявності акціонерів-власників контрольного пакету акцій, які *de facto* можуть мати можливість обирати усіх членів Наглядової Ради.

Застосування у діяльності найкращих етичних стандартів свідчить про ефективну довгострокову стратегію розвитку Банку та цим самим підвищує довіру до Банку з боку інвесторів. Банк розглядає можливість розробки та запровадження етичних кодексів або стандартів діяльності Наглядової Ради та окремих її членів. Такі стандарти мають на меті полегшити процес прийняття рішень у складних ситуаціях, коли чіткі правила не передбачені. Як мінімум, етичний кодекс чи стандарти передбачають обмеження або заборону реалізації особистих інтересів, особливо в питаннях укладення угод з акціями чи майном Банку.

4.1.3. Статут та внутрішні положення Банку чітко визначають компетенцію Наглядової Ради, у тому числі перелік повноважень, які відносяться до виключної компетенції Наглядової Ради. До основних функцій Наглядової Ради належать:

4.1.3.1. Забезпечення реалізації та захисту прав акціонерів.

4.1.3.2. Ухвалення стратегії Банку, основних планів дій, політик управління ризиками, затвердження річного бюджету, бізнес-планів Банку та здійснення контролю за їх реалізацією.

4.1.3.3. Забезпечення офіційності та прозорості процедури висунення та обрання членів Правління, затвердження умов договорів, що укладаються з головою та членами Правління, встановлення розміру їх винагороди у відповідності з довгостроковими інтересами Банку та його акціонерів, та визначення форм контролю за діяльністю Правління.

4.1.3.4. Здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку, у тому числі забезпечення підготовки повної та достовірної публічної інформації про Банк.

4.1.3.5. Здійснення контролю за запобіганням, виявленням та врегулюванням конфлікту інтересів посадових осіб органів Банку, у тому числі за використанням майна Банку в особистих інтересах та укладенням угод з пов'язаними особами.

4.1.3.6. Здійснення контролю за ефективністю управління Банком та, у разі потреби, внесення відповідних змін.

4.1.3.7. Забезпечення цілісності системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності Банку, включаючи незалежний аудит, а також наявності необхідних систем контролю, зокрема, систем управління ризиками, фінансового та операційного контролю за дотриманням законодавства та відповідних стандартів.

4.1.4. Чергові засідання Наглядової Ради проводяться стільки разів, скільки необхідно для належного виконання нею своїх функцій; у будь-якому випадку засідання Наглядової Ради проводяться не рідше одного разу на квартал.

Основною організаційною формою роботи Наглядової Ради є засідання. З метою належного виконання своїх обов'язків Наглядова Рада проводить свої засідання регулярно. Порядок скликання та проведення засідань Наглядової Ради закріплюється у внутрішніх документах Банку, зокрема у Положенні про Наглядову Раду. На вимогу Наглядової Ради участь у засіданнях Наглядової Ради приймають члени Правління.

Рішення Наглядової Ради на її засіданні приймаються шляхом голосування, при цьому кожен член Наглядової Ради має один голос. Поіменні підсумки голосування та прийняті Наглядовою Радою рішення відображаються у протоколі засідання Наглядової Ради.

4.1.5. Наглядова Рада в разі необхідності приймає рішення про укладення угод стосовно надання Наглядовій Раді професійних консультаційних послуг (юридичних, аудиторських тощо); в кошторисі витрат Наглядової Ради передбачаються наявність відповідних ресурсів для оплати таких послуг.

Оскільки члени Наглядової Ради персонально відповідають за рішення, прийняті від імені Банку, Наглядова Рада має право використовувати для мети вивчення та аналізу певних аспектів діяльності Банку послуги фахівців Банку (юристів, економістів, фінансистів, технологів тощо). Крім того, Банк передбачає у своїх внутрішніх документах право Наглядової Ради користуватися за рахунок Банку професійними послугами зовнішніх консультантів шляхом укладення договорів від імені Банку про надання таких послуг.

4.1.6. Наглядова Рада забезпечує проведення щорічної оцінки своєї діяльності в цілому та кожного члена окремо. З цією метою Наглядовій Раді доцільно створювати спеціальний комітет, більшість членів якого є незалежними.

Оцінка діяльності Наглядової Ради як колективного органу базується на об'єктивних та чітких критеріях, що включають результати діяльності Банку, досягнення довгострокових завдань, ефективність обраної стратегії тощо. Загальна оцінка діяльності Банку також має за мету визначення потреб Наглядової Ради у кваліфікованих фахівцях. Крім оцінки діяльності Наглядової Ради в цілому, доцільно проводити моніторинг та оцінку діяльності кожного члена Наглядової Ради, визначати можливості підвищення професійного рівня членів Наглядової Ради та вживати необхідні для цього заходи. При оцінці діяльності членів Наглядової Ради доцільно керуватися як мінімум такими критеріями: участь у засіданнях, рівень підготовки до засідань, неупередженість при прийнятті рішень.

Основну роботу стосовно визначення критеріїв та проведення оцінки діяльності Наглядової Ради здійснює комітет Наглядової Ради з питань призначень та винагород, більшість членів якого є незалежними.

4.1.7. За підсумками року Наглядова Рада звітує перед Загальними зборами про свою діяльність та загальний стан Банку.

Звіт Наглядової Ради, що надається на розгляд щорічних Загальних зборів акціонерів, містить відомості про:

- оцінку складу Наглядової Ради, її структури та діяльності як колегіального органу;
- оцінку компетентності та ефективності кожного члена Ради, включаючи інформацію про його діяльність як посадової особи інших юридичних осіб або іншу діяльність - оплачувану і безоплатну;
- оцінку незалежності кожного з незалежних членів наглядової ради;

- оцінку компетентності та ефективності кожного з комітетів ради, зокрема інформацію про перелік та персональний склад комітетів, їхні функціональні повноваження, кількість проведених засідань та опис основних питань, якими займалися комітети;

- оцінку виконання Наглядовою Радою поставлених цілей.

4.1.8. Члени Наглядової Ради обираються та відкликаються Загальними зборами Банку, причому:

- порядок формування Наглядової Ради передбачає можливість для всіх акціонерів, у тому числі дрібних, пропонувати кандидатури до складу Наглядової Ради;

- кандидатури на посади членів Наглядової Ради доцільно висувати своєчасно, щоб акціонери мали можливість прийняти виважене рішення.

Враховуючи те що Наглядова Рада є органом, який є підзвітним акціонерам, обрання членів Наглядової Ради відноситься до виключної компетенції Загальних зборів акціонерів. При обранні членів Наглядової Ради голосування проводиться з використанням бюлетенів.

У Статуті та внутрішніх документах Банку передбачається право кожного з акціонерів Банку подавати пропозиції щодо кандидатів у члени Наглядової Ради. Пропозиції щодо кандидата у члени Наглядової Ради подаються завчасно та містять дату їх подання, дані про особу кандидата, докази наявності у нього права власності на акції Банку, інформацію про те, чи є запропонований кандидат представником акціонера (акціонерів), або про те, що кандидат пропонується на посаду члена Наглядової Ради - незалежного директора.

Перед виборами членів Наглядової Ради акціонерам надається підготовлена інформація про кандидатів, яка, зокрема, містить наступні відомості:

- прізвище, ім'я та по батькові, рік народження;

- кількість акцій Банку, що належить кандидату, та його частка у статутному капіталі Банку;

- освіта та професійна підготовка;

- досвід роботи, у тому числі на керівних посадах;

- останнє місце роботи з зазначенням посади;

- наявність суттєвих зв'язків з Банком, Правлінням Банку або крупним акціонером.

При обранні членів Наглядової Ради акціонери є вільними у своєму виборі і, приймаючи рішення, керуються виключно професійними та особистими якостями кандидата.

Правовідносини між Банком та членами Наглядової Ради базуються на положеннях, укладених між ними цивільно-правових договорів. Положення цивільно-правових договорів, що визначають взаємні права та обов'язки, порядок оплати, систему заохочень, відповідальність сторін, порядок та наслідки припинення правовідносин завчасно повідомляться усім кандидатам у члени Наглядової Ради.

4.1.9. Члени Наглядової Ради володіють знаннями, кваліфікацією та досвідом, необхідними для виконання своїх посадових обов'язків. Члени Наглядової Ради мають можливість приділяти роботі у Наглядовій Раді достатню кількість часу.

Критерії підбору кандидатів у члени Наглядової Ради визначаються у внутрішніх документах Банку. При визначенні критеріїв підбору та висуненні особи кандидатом у члени Наглядової Ради необхідно обов'язково враховувати, що Наглядова Рада складається з осіб, які володіють необхідними знаннями, навичками та досвідом для виконання своїх функцій.

Крім кваліфікації та досвіду кандидатів при обранні членів Наглядової Ради доцільно враховувати й такі фактори як репутація та вік кандидата, наявність потенційного конфлікту інтересів, можлива участь кандидата у вирішенні питань, пов'язаних із здійсненням Банком зовнішньоекономічної діяльності тощо. Для того, щоб ефективно виконувати свої функції, член Наглядової Ради має достатню кількість часу, щоб регулярно знайомитися зі справами Банку, аналізувати документи, пов'язані з порядком денним засідань Наглядової Ради, та брати особисту участь у засіданнях Наглядової Ради. Банк може у своїх внутрішніх документах обмежити кількість товариств, до складу Наглядової (Спостережної) Ради яких може входити член Наглядової Ради Банку.

4.1.10. Члени Наглядової Ради мають доступ до повної, достовірної та своєчасної інформації для прийняття виважених рішень.

Забезпечення Наглядової Ради необхідною інформацією є однією з вирішальних передумов належного виконання нею своїх функцій. Право Наглядової Ради на доступ до інформації, а також обов'язок органів Банку щодо надання інформації Наглядовій Раді детально обумовлені у внутрішніх документах Банку.

Забезпечення необхідної інформаційної бази для здійснення Наглядовою Радою своїх функцій є спільним завданням Правління (щодо обов'язку надання інформації) та Наглядової Ради (щодо обов'язку збору інформації). У разі ненадання Правлінням необхідної інформації чи надання неповної інформації, члени Наглядової Ради вимагають від Правління надання такої інформації у повному обсязі. Члени Наглядової Ради мають можливість ставити запитання, з'ясовувати та уточнювати незрозумілі питання і отримувати відповіді на них від Правління.

4.1.11. Члени Наглядової Ради виконують свої обов'язки особисто і не можуть передавати свої повноваження іншим особам.

Членство у Наглядовій Раді безпосередньо пов'язане з особою самого члена Наглядової Ради. Професійні та особисті якості члена Наглядової Ради є важливою передумовою ефективного виконання ним своїх функцій та одним з критеріїв його обрання на цю посаду. Крім того, кожен член Наглядової Ради несе особисту відповідальність перед акціонерами за свої рішення. Зважаючи на це, передача членом Наглядової Ради своїх повноважень іншій особі є неправомірною.

4.1.12. З метою забезпечення незалежності Наглядової Ради до її складу включаються незалежні члени, кількість яких складає не менше однієї третини кількісного складу Наглядової Ради. Незалежним (директором) вважається член Наглядової Ради, на якого на якого відсутній будь-який вплив з боку інших осіб у процесі прийняття рішень під час виконання обов'язків незалежного директора.

Не може вважатись "незалежним" член Наглядової Ради Банку, який:

1) входив протягом попередніх п'яти років до складу органів Банку та/або афілійованих з ним юридичних осіб;

2) одержує та/або одержував протягом попередніх трьох років від Банку та/або афілійованих з ним юридичних осіб додаткову винагороду в розмірі, що перевищує 5 відсотків сукупного річного доходу такого члена за кожний із вказаних років;

3) володіє (прямо або опосередковано) 5 і більше відсотками статутного капіталу Банку чи є посадовою особою або особою, яка здійснює управлінські функції в Банку, а також є фізичною особою - підприємцем, яка протягом минулого року мала істотні ділові відносини з Банком та/або афілійованими з ним юридичними особами;

4) є та/або був протягом попередніх трьох років незалежним аудитором Банку та/або афілійованих з ним юридичних осіб;

5) є та/або був протягом попередніх трьох років працівником аудиторської фірми, яка протягом попередніх трьох років надавала аудиторські послуги Банку та/або афілійованим з ним юридичним особам;

6) є та/або був протягом попередніх трьох років працівником Банку та/або афілійованих з ним юридичних осіб;

7) є акціонером - власником контрольного пакета акцій та/або є представником акціонера - власника контрольного пакета акцій Банку в будь-яких цивільних відносинах;

8) був сукупно більш як 12 років членом Наглядової Ради Банку;

9) є близькою особою осіб, зазначених у підпунктах 1-8 цього пункту;

10) не відповідає додатковим критеріям, встановленим статутом або іншими внутрішніми документами Банку.

Вимоги підпунктів 1, 2 та 6 цього пункту не поширюються на випадки обіймання посади незалежного директора Банку та відносини, пов'язані з цим.

Банк може встановлювати додаткові та/або більш вибагливі вимоги до незалежності членів Наглядової Ради. Наглядова Рада періодично визначає відповідність тих чи інших членів Наглядової Ради вимогам незалежності, встановлених Банком. Інформація про кількість «незалежних директорів» розкривається у річному звіті Банку.

4.1.13. Залежно від кількісного складу та функцій Наглядової Ради, при Наглядовій Раді доцільно формувати постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової Ради.

Постійні комітети допомагають Наглядовій Раді подолати недостатню поінформованість, яка може бути наслідком епізодичної участі членів ради у керівництві діяльністю Банку, та розглядати питання, які потребують більш детального та всебічного вивчення. Постійними комітетами можуть бути, наприклад, комітет стратегічного планування, комітет з питань фінансів та інвестицій, комітет з корпоративного управління, комітет з питань призначень, комітет з питань інформаційної політики Банку, комітет з винагород, комітет з питань аудиту, більшість членів яких є незалежними.

Тимчасові комітети - створюються Наглядовою Радою у разі необхідності з метою координування окремих питань діяльності Банку, зокрема, для вивчення наслідків потенційної реорганізації Банку, проведення службових розслідувань за фактами зловживань посадових осіб Банку тощо.

До постійних комітетів, які доцільно створювати з метою запобігання виникненню конфлікту інтересів у посадових осіб Банку, належать аудиторський комітет та комітет з питань призначень та винагород. Завданням аудиторського комітету є здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку, надання пропозицій щодо обрання аудитора та контроль за його незалежністю, визначення напрямів необхідного аудиту. До його відання також відносяться питання звітності та управління ризиками. При здійсненні своїх функцій аудиторський комітет співпрацює з підрозділом внутрішнього аудиту та зовнішнім аудитором.

Завданням комітету з питань призначень та винагород Банку є забезпечення залучення до управління Банком кваліфікованих спеціалістів та створення необхідних стимулів для їх роботи. Основними функціями цього комітету є:

- визначення критеріїв підбору кандидатур Голови та членів Правління, керівників ключових структурних підрозділів Банку;
- розробка політики Банку у галузі винагород, включаючи визначення розміру оплати праці Голови та членів Правління, встановлення системи заохочень для управлінського персоналу;
- розробка умов договорів з Головою та членами Правління;
- попередня оцінка кандидатур на посади Голови та членів Правління, а також результатів їх діяльності;
- визначення відповідності кандидатів у члени Наглядової Ради критеріям підбору, визначеним у внутрішніх документах Банку;
- оцінка "незалежності" членів Наглядової Ради.

У рамках своєї діяльності постійні та тимчасові комітети готують та надають Наглядовій Раді рекомендації для прийняття нею остаточних рішень. Наглядова Рада несе відповідальність за рішення, прийняті на підставі рекомендацій її комітетів.

4.1.14. При створенні комітетів Наглядова Рада чітко визначає та розкриває інформацію про їх завдання, склад і робочі процедури.

У разі створення комітетів визначаються їх завдання та порядок діяльності. Важливе значення також має визначення складу комітету та особливо подвійна роль членів Наглядової Ради у цих комітетах. З одного боку, вони продовжують нести відповідальність за дії Наглядової Ради в цілому та надавати Наглядовій Раді вичерпну інформацію. З іншого боку, при роботі в складі комітету з конфіденційними чи тасмними документами, вимоги щодо обов'язку надання такої інформації не застосовуються до зазначених осіб. Так само, вимоги щодо розкриття інформації не стосуються і до всього комітету, якщо він утворений для роботи з конфіденційними чи тасмними документами.

4.1.15. Члени Наглядової Ради отримують справедливу винагороду та мають стимули для забезпечення успішної діяльності Банку. Інформація про індивідуальний або сукупний розмір та форму винагороди членів Наглядової Ради, кількість акцій, якими вони володіють,

оприлюднюється у річному звіті. Члени Наглядової Ради мають можливість приділяти достатньо часу для виконання своїх обов'язків.

Критерії визначення розміру винагороди членів Наглядової Ради мають визначатись комітетом з питань призначень та винагород на основі схвалених Загальними зборами Банку загальних критеріїв щодо винагород у Банку. При визначенні критеріїв на перший план висуваються довгострокові інтереси Банку.

При визначенні розміру та порядку виплати винагороди членам Наглядової Ради потрібно враховувати, що винагорода включає в себе механізм стимулювання їх діяльності. Доцільно, щоб винагорода складалася з фіксованої та змінної частин, при цьому змінна частина прямо залежить від результатів діяльності особи та Банку взагалі.

Робота у надто великій кількості Наглядових (Спостережних) Рад може негативно позначитися на ефективності роботи членів Наглядової Ради. Банк може вважати за доцільне розглянути питання щодо того, чи не впливає сумісництво надмірної кількості посад у складі Наглядової Ради Банку на ефективність роботи такого члена, та розкрити цю інформацію акціонерам.

4.1.16. З метою ефективного організаційного та інформаційного забезпечення діяльності органів Банку, належного інформування акціонерів та заінтересованих осіб Банку доцільно запровадити посаду корпоративного секретаря.

Корпоративний секретар є посадовою особою Банку, яка призначається Наглядовою Радою та їй підпорядковується. Основними завданнями корпоративного секретаря є:

- забезпечення підготовки та проведення Загальних зборів акціонерів, засідань Наглядової Ради та Правління;

- забезпечення надання своєчасної та достовірної інформації про Банк органам Банку та акціонерам;

- зберігання документів Банку, включаючи архів Банку;

- забезпечення зв'язку з акціонерами, у тому числі роз'яснення акціонерам їх прав, розгляд звернень акціонерів щодо порушення їх прав;

- надання органам Банку висновків та розробка пропозицій щодо приведення внутрішніх документів Банку у відповідність до принципів корпоративного управління.

З метою встановлення у Банку прозорого документообігу та чіткого дотримання порядку організації діяльності органів Банку до повноважень корпоративного секретаря доцільно віднести функції секретаря загальних зборів, Наглядової Ради та Правління.

Корпоративний секретар має володіти необхідними для виконання своїх завдань знаннями, бездоганною репутацією, а також користуватися довірою з боку акціонерів.

4.2. Виконавчий орган (Правління).

4.2.1. Правління здійснює керівництво поточною діяльністю Банку. Правління підзвітне Наглядовій Раді та Загальним зборам акціонерів.

Завдання Правління полягає у здійсненні керівництва поточною діяльністю Банку, що передбачає його відповідальність за реалізацію мети, стратегії та політики Банку.

4.2.2. Правління розробляє та передає на затвердження Наглядовій Раді проекти річного бюджету та стратегії Банку, самостійно розробляє і затверджує поточні плани та оперативні завдання Банку і забезпечує їх реалізацію.

Правління Банку бере участь у розробці річного бюджету та стратегії Банку, оскільки саме Правління володіє усією необхідною інформацією про Банк, його ресурси та потужності і саме Правління у підсумку відповідатиме за їх реалізацію. У процесі розробки річного бюджету та стратегії Правління тісно співпрацює із Наглядовою Радою, яка відповідає за остаточне ухвалення цих документів.

Під час здійснення управлінням поточної діяльності Правління самостійно, в межах, визначених чинним законодавством та внутрішніми документами Банку повноважень, приймає рішення, укладає угоди та здійснює інші дії від імені Банку, спрямовані на досягнення мети Банку. Здійснюючи контроль за діяльністю Правління, Наглядова Рада не втручається у поточну діяльність Банку.

У разі необхідності впровадження нових напрямів діяльності Банку Правління ініціює внесення на розгляд Загальних зборів пропозиції про внесення зміни до Статуту Банку шляхом розширення (зміни) предмету діяльності Банку.

4.2.3. Правління забезпечує відповідність діяльності Банку вимогам законодавства, рішенням Загальних зборів та Наглядової Ради. Не рідше одного разу на рік на річних Загальних зборах Правління звітує акціонерам про свою діяльність.

Поряд із забезпеченням відповідності діяльності Банку вимогам чинного законодавства, рішенням Загальних зборів та Наглядової Ради, Правління здійснює поточне управління діяльністю Банку відповідно до загально визначених стандартів управління, до яких належать такі:

- всі заходи Правління регулюються принципами економічної доцільності та спрямовуватись на збільшення вартості Банку;
- здійснюючи власні заходи, Правління усвідомлює соціальну відповідальність за діяльність Банку.

4.2.4. Правління є колегіальним органом. Голова Правління обирається та відкликається Наглядовою Радою.

Відповідальність за розробку та втілення кадрової політики стосовно обрання голови та членів Правління покладається на Наглядову Раду або комітет Наглядової Ради з питань призначень та винагород. Зокрема, Наглядова Рада визначає критерії та вимоги до кандидатів на посади голови та членів Правління з урахуванням специфіки діяльності Банку, формує кадровий резерв, підбираючи кандидатів як всередині Банку, так і за його межами, які відповідають таким вимогам.

4.2.5. Члени Правління володіють знаннями, кваліфікацією та досвідом, необхідними для належного виконання ними своїх функцій.

До складу Правління обираються особи, які володіють високими професійними якостями та кваліфікацією, необхідними для здійснення поточної діяльності Банку. Конкретні вимоги до кандидатів на посади голови та членів Правління визначаються Наглядовою Радою або комітетом ради з питань призначень та винагород.

Порядок формування та функціонування Правління детально врегульований у внутрішніх документах Банку, зокрема у Положенні про Правління Банку.

4.2.6. Розмір та форма винагороди членів Правління визначаються Наглядовою Радою за рекомендацією комітету ради з питань призначень та винагород, у разі його наявності. Розмір винагороди членів Правління є співвідносним з результатами діяльності Банку, виходячи з довгострокових інтересів Банку та акціонерів. Інформація про індивідуальний або сукупний розмір та форму винагороди членів Правління, кількість акцій, якими вони володіють, оприлюднюється у річному звіті.

При визначенні політики щодо оплати праці членів Правління потрібно обов'язково враховувати, що оплата праці є одним із основних засобів, за допомогою яких члени Правління отримують стимул до якісного виконання своїх обов'язків.

4.2.7. На вимогу Наглядової Ради, але не рідше одного разу на три місяці, Правління подає Наглядовій Раді у письмовій формі звіт про фінансово-господарський стан Банку та хід виконання планів та завдань. Крім цього, Правління своєчасно надає членам Наглядової Ради на їх вимогу повну та достовірну інформацію, необхідну для належного виконання Наглядовою Радою своїх функцій. За підсумками року Правління звітує перед Загальними зборами про свою діяльність та загальний стан Банку.

Звіти, підготовлені у письмовій формі, та всі документи, пов'язані з ними, слід передавати членам Наглядової Ради принаймні за тиждень до чергового засідання для того, щоб члени ради могли ознайомитися з документами та дати їм належну оцінку. У разі відхилення напрямку діяльності Банку від попередньо визначених планів та мети Правління при наданні звітів вказує на це з наданням відповідних пояснень. Участь членів Правління у засіданнях Наглядової Ради, на яких розглядається звітність Правління, є обов'язковою.

Правління негайно та у повному обсязі інформує Наглядову Раду про надзвичайні події та надає повну і достовірну інформацію.

В звіт Правління перед Загальними зборами акціонерів включається інформація, яка надає можливість акціонерам детально обговорити та критично оцінити стратегію, ризики, напрями діяльності та фінансові результати діяльності Банку.

4.2.8. Оцінка діяльності Правління в цілому та окремих його членів здійснюється Наглядовою Радою на регулярній основі.

Об'єктивним критерієм оцінки діяльності Правління є показники фінансово-господарської діяльності Банку та його успіх у реалізації визначеної мети та стратегії. Під час оцінки діяльності членів Правління враховується індивідуальний внесок кожного члена в діяльність Банку, його управлінські здібності, лояльність до Банку тощо. Критерії оцінки діяльності Правління визначаються Наглядовою Радою або комітетом Ради з питань призначень та винагород.

Оцінку діяльності Правління та його членів доцільно проводити щороку, але на практиці Наглядова Рада надає свою оцінку діяльності Правління постійно під час своїх засідань.

Значні недоліки в роботі та помилки при виконанні своїх обов'язків є підставою для притягнення до відповідальності членів Правління, включаючи їх відкликання.

4.3. Лояльність та відповідальність.

4.3.1. Посадові особи органів Банку добросовісно та розумно діють в найкращих інтересах Банку.

Добросовісні та розумні дії в найкращих інтересах Банку передбачають, що посадові особи органів Банку під час виконання своїх функцій, визначених чинним законодавством та внутрішніми документами Банку, виявляють турботливість та обачність, які, як правило, очікуються від людини, яка приймає виважені рішення, в аналогічній ситуації.

Дії в найкращих інтересах Банку передбачають, що посадові особи органів Банку використовують свої повноваження та можливості, пов'язані зі займаними ними посадами, виключно в інтересах Банку.

Посадові особи органів Банку не здійснюють дії, які суперечать чи не відповідають інтересам Банку. Зокрема, посадові особи не отримують будь-яку винагороду (прямо чи опосередковано) за здійснення ними впливу на ухвалення рішень органами Банку, використовувати у власних інтересах чи інтересах третіх осіб майно Банку, розкривати інформацію з обмеженим доступом тощо.

Здійснюючи свої функції, посадові особи органів Банку діють тільки в межах наданих їм повноважень та, представляючи Банк перед третіми особами, поводяться так, щоб не зашкодити власній діловій репутації, діловій репутації інших посадових осіб та Банку в цілому.

4.3.2. Посадові особи органів Банку розкривають інформацію про наявність у них конфлікту інтересів стосовно будь-якого рішення (правочину) Банку. Внутрішні документи Банку, у т.ч. «Політика запобігання конфліктам інтересів Банку», передбачають відповідний порядок прийняття рішень (укладання правочинів), стосовно яких у посадових осіб органів Банку існує конфлікт інтересів, у т.ч.:

а) особа, в якій є потенційний конфлікт інтересів, своєчасно повідомляє про це Раду;
б) рішення (правочин) ухвалюється більшістю голосів членів Наглядової Ради;
в) особа, в якій є потенційний конфлікт інтересів, не може брати участі ні в обговоренні, ні в голосуванні стосовно прийняття рішення (щодо вчинення вказаного правочину), при цьому таке рішення приймається більшістю голосів членів Наглядової Ради, які не можуть вважатись заінтересованими у вчиненні правочину, присутніх на такому засіданні Наглядової Ради;

г) правочин, стосовно якого у посадовій особі органів Банку існує конфлікт інтересів, укладається на справедливих умовах та за справедливими цінами.

Конфлікт інтересів - це розбіжність між особистими інтересами посадової особи або її пов'язаних осіб та її посадовими (професійними) обов'язками діяти у найкращих інтересах Банку. Конфлікт інтересів може, зокрема, виникати, якщо посадова особа чи її пов'язана особа є стороною договору з Банком, бере участь в укладанні та виконанні договору як

представник або посередник, отримує винагороду від Банку або від особи, яка є стороною договору тощо.

Наявність у Банку відповідного порядку прийняття рішень (укладання правочинів), стосовно яких у посадових осіб органів Банку є конфлікт інтересів, та дотримання його посадовими особами має сприяти об'єктивному, прозорому, справедливому прийняттю рішень (укладанню правочинів) в інтересах усіх акціонерів та Банку. Умови та вартість предмету правочину мають бути справедливими, тобто такими, за яких правочин було б укладено на відкритому конкурентному ринку між обізнаними щодо його предмету та незалежними одна від одної сторонами, які жодним чином не примушені до укладення правочину та керуються при цьому виключно власними інтересами.

4.3.3. Посадові особи органів Банку не використовують у власних інтересах ділові можливості Банку.

Під діловими можливостями Банку маються на увазі будь-які ділові зв'язки Банку, всі належні Банку майнові та немайнові права, ділові пропозиції Банку від третіх осіб. Прикладом такого порушення є використання посадовою особою у власних інтересах ділової пропозиції, яка пропонувалася Банку і про яку посадовій особі стало відомо завдяки займаній нею посаді.

4.3.4. Протягом перебування на посаді посадовим особам органів Банку забороняється засновувати або брати участь у підприємствах (бути власниками або співвласниками), які конкурують з Банком, та будь-яким іншим чином конкурувати з Банком. Членам Правління не рекомендовано поєднувати роботу в Банку з будь-якою іншою підприємницькою діяльністю, крім випадків схвалення такої діяльності Наглядовою Радою.

4.3.5. Політика Банку стосовно надання позик посадовим особам органів Банку чітко визначається у внутрішніх документах Банку. Рішення про надання позик посадовим особам Банку приймається Наглядовою Радою, а інформація про такі правочини розкривається акціонерам Банку.

4.3.6. Посадові особи відшкодовують збитки, завдані Банку внаслідок невиконання або неналежного виконання ними свого обов'язку діяти добросовісно та розумно в найкращих інтересах Банку. Відповідні положення про відповідальність посадових осіб передбачаються цивільно-правовими або трудовими договорами, що укладаються між Банком та посадовими особами.

У цивільно-правових договорах та трудових контрактах, що укладаються між Банком та посадовими особами органів Банку, доцільно передбачати дієві засоби відповідальності таких осіб за заподіяння Банку шкоди внаслідок невиконання чи неналежного виконання ними свого обов'язку діяти добросовісно та розумно в найкращих інтересах Банку.

При з'ясуванні кожного спірного випадку Банку потрібно враховувати правила нормального підприємницького ризику при прийнятті відповідальних рішень. З метою уникнення надмірної перестороги з боку посадових осіб органів Банку вчиняти відповідальні дії Банку доцільно розглянути можливість страхування відповідальності посадових осіб.

5. Розкриття інформації та прозорість

Банк своєчасно та доступними засобами розкриває повну і достовірну інформацію з усіх суттєвих питань, що стосуються Банку, з метою надання можливості користувачам інформації (акціонерам, кредиторам, потенційним інвесторам тощо) приймати виважені рішення. Режим розкриття інформації має ключове значення для поінформованої реалізації акціонерами своїх прав голосу.

Прозорість та належне розкриття інформації є невід'ємною умовою ефективного корпоративного управління. Діяльність Банку у прозорому режимі, за зрозумілими для всіх зацікавлених осіб умовами дозволяє підвищити його ефективність, сприяє захисту та реалізації прав інвесторів, залученню внутрішніх і зовнішніх інвестицій.

Наявність своєчасної, достовірної та вичерпної інформації про Банк є важливою умовою для здійснення акціонерами та потенційними інвесторами об'єктивної оцінки

фінансово-економічного стану Банку та для прийняття ними виважених рішень щодо придбання або відчуження цінних паперів, а також голосування на Загальних зборах акціонерів. Розкриття інформації про Банк є необхідною передумовою довіри до Банку з боку інвесторів та сприяє залученню капіталу. Розкриття інформації має велике значення для підвищення ефективності діяльності самого Банку, оскільки повна та достовірна інформація надає можливість керівництву об'єктивно оцінити досягнення Банку та розробити стратегію його подальшого розвитку.

5.1. Інформація, що розкривається Банком, є суттєвою та повною.

Суттєвою вважається інформація, відсутність або неправильне відображення якої може вплинути на прийняття рішень користувачами цієї інформації. Виходячи з цього, Банк при визначенні суттєвої інформації враховує інтереси та потреби користувачів інформації та, не обмежуючись вимогами чинного законодавства, розкриває більш детальну інформацію, яка є важливою і може суттєво вплинути на прийняття користувачами зважених рішень.

Інформація, що розкривається Банком, має бути повною, тобто містити всі дані про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, які можуть вплинути на рішення, що приймаються на її основі. При розкритті інформації Банк не обмежується лише фактичними відомостями, а й розкриває обґрунтовані прогнози стосовно майбутніх результатів господарської діяльності та фінансового стану Банку.

5.1.1. До суттєвої інформації, яку Банк регулярно розкриває, належать, зокрема, відомості про:

5.1.1.1. Мету, цілі та стратегію Банку.

Банк розкриває свою мету, цілі та стратегію.

Мета Банку полягає у максимізації добробуту акціонерів за рахунок зростання ринкової вартості акцій Банку, а також отримання акціонерами дивідендів.

У широкому розумінні мета Банку полягає як у досягненні певних фінансових показників діяльності, так і у розвитку нових напрямів діяльності Банку, розширенні асортименту товарів та послуг, виходу на нові ринки тощо.

Крім комерційної мети, Банк також може розкривати свою кадрову політику, політику в соціальній сфері, у галузі охорони навколишнього середовища тощо. Така інформація може бути корисною для інвесторів та інших користувачів інформації з тим, щоб оцінити засоби, за допомогою яких Банк досягає своєї мети та реалізує стратегію.

5.1.1.2. Результати фінансової та операційної діяльності.

Результати фінансової діяльності Банку мають надзвичайно велике значення для прийняття інвестиційних рішень, тому Банк розкриває фінансові звіти за останні три фінансові роки (у складі балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до звітів), перевірені аудитором. Банк також розкриває оцінку змін у складі та структурі активів за останні три роки, оцінку поточної та перспективної ліквідності активів, аналіз рентабельності Банку тощо. Крім річної, Банк розкриває квартальну фінансову звітність.

5.1.1.3. Структуру власності та контролю над Банком, а також структуру групи товариств, до якої входить Банк, та відносин всередині групи;

Офіційне розкриття інформації про реальних власників Банку, які володіють значним пакетом акцій, є важливою складовою прозорості Банку. Акціонери (інвестори) інформуються про те, хто є їх основними партнерами у бізнесі. Крім того, така інформація має велике значення для визначення акціонером власної позиції щодо реалізації права голосу на Загальних зборах акціонерів, визначення операцій із пов'язаними особами та захисту інтересів акціонерів під час поглинання Банку. Банк розкриває інформацію про осіб, які є власниками 10 відсотків та більше акцій Банку. Найкраща міжнародна практика передбачає розкриття інформації не тільки про безпосередніх, а й про опосередкованих власників значних пакетів акцій публічних компаній. Розкриття інформації про групу товариств забезпечує прозорість цілей, характеру та відносин в середині групи.

5.1.1.4. Прийняття рішення про вчинення правочинів із заінтересованістю.

Інформація, яка розкривається, включає характер та розмір правочинів із заінтересованістю, та заінтересованих осіб.

5.1.1.5. Посадових осіб органів управління, розмір їх винагороди, володіння акціями Банку.

Банк розкриває інформацію про посадових осіб органів Банку, що дозволить користувачам оцінити їх досвід, кваліфікацію, незалежність, їх вклад у загальний добробут Банку тощо. Ця інформація включає, зокрема, інформацію про володіння посадовими особами акціями Банку, розмір винагороди (індивідуальної або сукупної), що виплачується цим особам.

5.1.1.6. Істотні фактори ризику, що впливають на діяльність Банку.

Банк розкриває інформацію про істотні фактори ризику, які можуть вплинути на фінансовий стан та результати господарської діяльності Банку в майбутньому і які можна з достатньою мірою впевненості спрогнозувати. До таких факторів ризику можуть відноситись фактори, які пов'язані з функціонуванням певної галузі економіки, фінансових ринків, рівнем відсоткової ставки, а також фактори, які безпосередньо впливають на Банк, зокрема, пов'язані з забезпеченням фінансовими ресурсами, ринками збуту, потенційною відповідальністю за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища тощо.

5.1.1.7. Дотримання Банком принципів корпоративного управління.

Дотримання Банком принципів ефективного корпоративного управління є важливим показником стану корпоративного управління в Банку та проявом поваги Банку до прав та законних інтересів акціонерів та інвесторів. У зв'язку з цим Банк розкриває у складі річного звіту інформацію про дотримання протягом звітного періоду принципів корпоративного управління. У разі їх недотримання Банк надає обґрунтоване пояснення цього.

5.1.1.8. Питання, пов'язані з працівниками та іншими заінтересованими особами.

Банк розкриває інформацію щодо ключових питань, які стосуються працівників і інших заінтересованих осіб, та можуть справити значний вплив на результати діяльності Банку. Така інформація може стосуватися відносин між керівництвом та працівниками, а також відносин з іншими заінтересованими особами, такими як кредитори, клієнти, інші контрагенти та місцеві громади.

Кадрова політика, включаючи програми підвищення кваліфікації, коефіцієнт утримання працівників або плани володіння акціями для працівників Банку, можуть бути для учасників ринку джерелом важливої інформації про конкурентні переваги Банку.

5.1.2. Крім регулярної інформації, Банк розкриває особливу інформацію про суттєві події та зміни, які можуть впливати на стан Банку, вартість цінних паперів Банку та/або розмір доходу за ними.

До суттєвої інформації, яку Банк розкриває у складі особливої інформації, належать, у тому числі, відомості про:

- збільшення розміру статутного капіталу Банку;
- випуск Банком облігацій;
- суттєві зміни у структурі акціонерного капіталу;
- вчинення правочину, якщо вартість майна або послуг, що є його предметом, перевищує 25 відсотків вартості активів Банку на дату вчинення такого правочину;
- вчинення правочину із заінтересованістю із зазначенням характеру та розміру правочину та заінтересованих осіб;
- будь-які судові справи проти Банку або третіх сторін, що можуть мати або мали в нещодавньому минулому значний вплив на фінансовий стан або прибутковість Банку;
- зміна депозитарію (депозитарної установи) Банку.

Також Банк має право розкривати додаткову інформацію.

5.2. Інформація, що розкривається Банком, є достовірною, тобто такою, що сприяє чіткому та повному уявленню про дійсний фінансовий стан Банку та результати його діяльності.

Банком розкривається достовірна інформація, тобто така, що не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів інформації. Неточна інформація може призвести до прийняття хибних рішень та спричинити збитки як Банку, так і користувачам інформації.

Достовірність інформації, яка розкривається Банком, має бути забезпечена завдяки:

- запровадженню міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- проведенню незалежного зовнішнього аудиту;
- здійсненню ефективного внутрішнього контролю за достовірністю інформації.

Інформація, яка розкривається для користувачів, може вважатися настільки якісною, наскільки якісними є стандарти, згідно з якими вона готується. Тому Банк складає та розкриває регулярну фінансову звітність (річну та квартальну) відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, розроблених Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Використання Банком міжнародних стандартів має допомогти користувачам краще зрозуміти фінансовий стан Банку та завдяки отриманню співставної інформації порівняти різні інвестиційні можливості.

Достовірність інформації також забезпечується завдяки здійсненню незалежного зовнішнього аудиту. Зовнішній аудит проводиться Банком щороку за результатами фінансово-господарської діяльності за рік з метою забезпечення об'єктивної оцінки та підтвердження достовірності і повноти фінансової звітності Банку.

Крім того, у Банку запроваджується ефективна система внутрішнього контролю за достовірністю інформації, що розкривається Банком, в межах якої:

- Правління несе відповідальність за достовірність бухгалтерського обліку, фінансової та нефінансової інформації;

- Наглядова Рада забезпечує належний контроль за достовірністю інформації, що розкривається Банком, та функціонуванням незалежного та якісного зовнішнього аудиту.

Річні та квартальні звіти, а також фінансова звітність Банку до їх оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів акціонерів надаються Наглядовій Раді для їх розгляду та підготовки висновків і пропозицій.

5.3. Банк забезпечує своєчасність розкриття інформації.

Найбільш достовірною інформацією втрачає сенс, якщо вона надана користувачам із запізненням. Тому інформація, що розкривається Банком, має надаватися користувачам своєчасно, у строки, що забезпечують її ефективне використання.

Річний звіт розкривається Банком після закінчення звітного фінансового року у строки, передбачені законодавством. Інформація у складі квартального звіту розкривається не пізніше двох місяців після закінчення звітного кварталу.

Інформація про будь-які зміни у фінансово-господарській діяльності Банку, які відбуваються у період між наданням регулярної інформації та можуть вплинути на вартість цінних паперів Банку та/або розмір доходу за ними, розкривається Банком негайно у порядку, встановленому законодавством України.

Банк оперативно надає інформацію про свою діяльність на запит заінтересованої особи.

5.4. Банк забезпечує рівний доступ до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання.

Банк забезпечує однакове ставлення до всіх користувачів при розкритті інформації та забезпечувати для них рівний доступ до інформації, виключаючи можливість переважного задоволення інформаційних потреб одних користувачів перед іншими.

У встановленому Банком порядку надання документів не включаються перешкоди (загальні або такі, що стосуються певної категорії користувачів) для ознайомлення з відкритою інформацією про Банк, в тому числі з копіями установчих документів, рішень Загальних зборів, річних та квартальних звітів, структурою власності Банку.

5.5. Банк використовує зручні для користувачів засоби поширення інформації, які забезпечують рівний, своєчасний та непов'язаний зі значними витратами доступ до інформації.

З метою оприлюднення інформації Банк використовує різноманітні засоби поширення інформації, у тому числі друковані видання та інші засоби масової інформації, поширення інформації через організаторів торгівлі цінними паперами та інформаційні агентства, безпосереднє надання інформації заінтересованим особам як на їх запити, так і за власною ініціативою.

Банк також використовує сучасні засоби оприлюднення та поширення інформації, в тому числі через мережу Інтернет. На власному веб-сайті у мережі Інтернет Банк оперативно розміщує, зокрема, річні та квартальні звіти, аудиторські висновки, особливу інформацію, проспекти емісії, інформацію, що стосується Загальних зборів акціонерів (включаючи повідомлення про проведення Загальних зборів акціонерів, протоколи Загальних зборів тощо).

Банк забезпечує можливість доступу до інформації при мінімальних затратах користувачів. Розмір плати з користувачів за надання інформації може не перевищувати витрат на підготовку копій документів та їх пересилання користувачеві поштою. Порядок надання інформації за плату встановлюється у внутрішніх документах Банку.

З метою забезпечення участі іноземних інвесторів у корпоративному управлінні Банку та створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій суттєва інформація про Банк розкривається як українською, так і англійською чи іншими іноземними мовами.

5.6. Банк має чітко визначену інформаційну політику, спрямовану на розкриття інформації шляхом її донесення до відома всіх заінтересованих в отриманні інформації осіб в обсязі, необхідному для прийняття зважених рішень. Інформаційна політика Банку враховує потреби Банку у захисті конфіденційної інформації та комерційної таємниці.

Загальні засади інформаційної політики Банку закріплюються у внутрішніх документах Банку (у тому числі Інформаційній політиці Банку), які підлягають затвердженню Наглядовою Радою або Загальними зборами акціонерів Банку.

Інформаційна політика Банку стосується ключових питань розкриття інформації, у тому числі обсягу інформації, що підлягає розкриттю; порядку розкриття інформації (порядку надання інформації на запит заінтересованих осіб); обмеження щодо розкриття інформації, в тому числі порядку визначення переліку відомостей, що становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію, їх збереження та доступ до них; обсягу повноважень органів Банку щодо підготовки, розкриття, збереження інформації та контролю за реалізацію інформаційної політики Банку.

Інформаційна політика Банку базується на чинному законодавстві та спрямована на повне, точне та своєчасне розкриття інформації у формах, передбачених чинним законодавством України. Водночас інформаційна політика Банку не обмежується виключно рамками чинного законодавства і передбачає розкриття додаткової інформації, оприлюднення якої не порушує як положень чинного законодавства України, так і права Банку на конфіденційну інформацію та комерційну таємницю і створення надійної системи її захисту (наприклад, регулярне розкриття інформації про фінансовий стан і результати діяльності Банку за квартал у формі квартального звіту).

Наглядова Рада є гарантом існування у Банку ефективної системи розкриття інформації та розкриття повної та достовірної інформації про Банк. Правління Банку відповідає за реалізацію інформаційної політики Банку. Банк призначає особу, відповідальну за організацію процесу розкриття інформації, до повноважень якої віднесені функції щодо забезпечення доступу до відкритої інформації, наприклад, корпоративного секретаря Банку.

6. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку

З метою захисту прав та законних інтересів акціонерів Банк забезпечує комплексний, незалежний, об'єктивний та професійний контроль за своєю фінансово-господарською діяльністю.

Банк може розраховувати на довіру інвесторів та надходження зовнішнього фінансування тільки за умови запровадження належної системи контролю за своєю діяльністю. Наявність такої системи дозволяє інвесторам бути впевненими у тому, що їх інвестиції розумно використовуються, спрямовуються на розвиток Банку та надійно захищені від можливих зловживань.

Питання контролю є надзвичайно актуальним для Банку та обумовлене розмежуванням функцій управління та володіння Банком. В умовах розпорошеності акціонерного капіталу та

ситуації, за якої одні особи володіють Банком, а інші ним управляють, Банк забезпечує ефективний контроль за діяльністю осіб, які розпоряджаються отриманими Банком інвестиціями, та здійснює надійний захист майнових інтересів інвесторів.

Діюча у Банку система контролю за його фінансово-господарською діяльністю має сприяти:

- збереженню та раціональному використанню фінансових і матеріальних ресурсів Банку;
- забезпеченню точності та повноти бухгалтерських записів;
- підтриманню прозорості та достовірності фінансових звітів;
- запобіганню та викриттю фальсифікацій та помилок;
- забезпеченню стабільного та ефективного функціонування Банку.

6.1. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку здійснюється як через залучення незалежного зовнішнього аудитора (аудиторської фірми), так і через механізми внутрішнього контролю.

До органів (структурних підрозділів Банку), які здійснюють внутрішній контроль, належать:

- Наглядова Рада (через аудиторський комітет Ради);
- постійно діючий структурний підрозділ Банку, який здійснює функції контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку, - підрозділ внутрішнього аудиту Банку (аудитор Банку).

6.1.1. Система внутрішнього контролю Банку забезпечує здійснення стратегічного, оперативного та поточного контролю за його фінансово-господарською діяльністю:

6.1.1.1. Наглядова Рада (через аудиторський комітет, у разі його наявності) забезпечує функціонування належної системи контролю, а також здійснення стратегічного контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку.

З метою ефективного виконання зазначених функцій до компетенції Наглядової Ради належать, зокрема, повноваження щодо забезпечення перевірки достовірності річної та квартальної фінансової звітності до її оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів акціонерів;

З метою забезпечення впевненості акціонерів, потенційних інвесторів, кредиторів та інших заінтересованих осіб у надійному функціонуванні системи внутрішнього контролю, підсилення вірогідності фінансової інформації Банк забезпечує проведення незалежного зовнішнього аудиту шляхом залучення аудиторів (аудиторських фірм), які мають право на проведення аудиторської діяльності відповідно до чинного законодавства.

Серед повноважень Наглядової Ради, які сприяють виконанню зазначених функцій, можна виділити наступні:

- перевірки достовірності річної та квартальної фінансової звітності до її оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів акціонерів;
- виявлення недоліків системи контролю, розробки пропозицій та рекомендацій щодо її вдосконалення;
- призначення та звільнення аудиторів Банку, головного ризик-менеджера, керівника підрозділу комплаєнс ;
- затвердження зовнішнього аудитора, здійснення контролю за ефективністю, об'єктивністю та незалежністю зовнішнього аудитора, фінансовими відносинами між Банком та аудитором;
- контролю за усуненням недоліків, які були виявлені під час проведення перевірок аудитом Банку та зовнішнім аудитором.

6.1.1.2. Аудитор Банку здійснює оцінку ефективності роботи систем управління ризиками, відповідність цих систем видам та обсягам здійснюваних банком операцій, і внутрішнього контролю Банку.

Аудитор Банку відповідає за своєчасне виявлення та запобігання відхиленням, які перешкоджають законному та ефективному використанню майна та коштів Банку.

Зокрема, на аудитора Банку покладаються такі завдання:

- сприяння адекватності системи внутрішнього контролю Банку та операційних процедур;

- здійснення неупередженої та об'єктивної оцінки фінансової, операційної, інших систем і процедур контролю в банку, оцінка та аналіз виконання посадовими особами і персоналом банку Статуту, внутрішніх положень Банку щодо проведення операцій в обсягах наданої Національним банком України банківської ліцензії або дозволу на окремі банківські операції.

6.1.2. Банк проводить щорічну аудиторську перевірку за участю зовнішнього аудитора, який призначається Наглядовою Радою. Аудиторська перевірка проводиться у відповідності до міжнародних стандартів аудиту.

Банк проводить щорічну аудиторську перевірку публічної бухгалтерської звітності, обліку та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності Банку. З метою забезпечення належної якості та об'єктивності аудиторська перевірка проводиться згідно з міжнародними стандартами аудиту, встановленими Міжнародною федерацією бухгалтерів (IFAC).

Банк запроваджує процедуру, при якій рекомендації щодо зовнішніх аудиторів надаються незалежним комітетом Наглядової ради з питань аудиту або еквівалентним органом. Призначення зовнішнього аудитора Наглядовою Радою, в свою чергу, демонструє, що зовнішній аудитор має обов'язок виконати аудит професійно та дбайливо в інтересах всього Банку, а не будь-якої фізичної особи або органу управління Банку, з якими він взаємодіє в процесі виконанням своєї роботи.

6.1.3. Перед прийняттям рішення про вчинення правочину із заінтересованістю, Банк може залучити зовнішнього аудитора або іншу особу, що має необхідну кваліфікацію (суб'єкта оціночної діяльності, незалежного експерта тощо) для оцінки умов правочину нормальним ринковим умовам.

6.2. Особи, які здійснюють контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку, мають бути незалежними від впливу членів Правління Банку, власників крупних пакетів акцій, інших осіб, які можуть бути заінтересованими у результатах проведення контролю.

Незалежність зовнішнього аудитора є важливою передумовою об'єктивного та ефективного контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку. Важливу роль у забезпеченні незалежності зовнішнього аудитора відіграє Наглядова Рада Банку. Зокрема, Наглядова Рада затверджує кандидатуру зовнішнього аудитора та визначає умови договору, що укладається з ним, у тому числі розмір оплати його послуг, забезпечує та контролює відповідність зовнішнього аудитора вимогам незалежності відповідно до чинного законодавства України. Крім того, аудитор (аудиторська фірма), який здійснює перевірку фінансової звітності Банку, одночасно (протягом того ж року) не надає Банку інші послуги. Банку доцільно проводити ротацію зовнішнього аудитора кожні сім років.

З метою забезпечення незалежності Наглядової Ради (аудиторського комітету Наглядової Ради) до її складу входять незалежні члени. Незалежності членів Наглядової Ради (аудиторського комітету) можна досягти шляхом:

- обрання та відкликання членів Наглядової Ради виключно Загальними зборами акціонерів, а також затвердження Загальними зборами умов цивільно-правових договорів, що укладаються з ними, і встановлення розміру їх винагороди;

- установлення заборони щодо обрання членами Наглядової Ради осіб, які мають особисті та (або) сімейні стосунки з головним бухгалтером, головою та членами Правління Банку.

Незалежність аудитора (працівників підрозділу внутрішнього аудиту) Банку забезпечується завдяки підпорядковуванню його безпосередньо Наглядовій Раді Банку. Наглядова Рада призначає та звільняє працівників підрозділу внутрішнього аудиту та затверджує внутрішній документ, який регулює порядок його формування та діяльності, а саме Положення про підрозділ внутрішнього аудиту. Працівники підрозділу внутрішнього аудиту не виконують обов'язки, які пов'язані з безпосередньою матеріальною відповідальністю за грошові кошти та матеріальні цінності.

6.3. Банк забезпечує проведення об'єктивного та професійного контролю за його фінансово-господарською діяльністю.

Банк забезпечує проведення фінансово-господарського контролю за своєю діяльністю чесними і відвертими у підході до виконання своїх обов'язків особами, позбавленими упередженості та суб'єктивного ставлення. Крім того, гарантією якісного контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку є професійна компетентність осіб, які його здійснюють.

З метою забезпечення об'єктивного контролю з боку зовнішнього аудитора Наглядова Рада створює належні умови для його роботи, які б виключали можливість тиску на аудитора з боку заінтересованих осіб, та здійснює контроль за дотриманням зовнішнім аудитором Кодексу професійної етики аудиторів України під час виконання ним своїх обов'язків. Рада забезпечує здійснення зовнішнього аудиту аудитором (аудиторською фірмою), який має бездоганну репутацію.

З метою забезпечення об'єктивного внутрішнього контролю Банк встановлює вимоги до кандидатів у члени Наглядової Ради, підрозділу внутрішнього аудиту, підрозділу комплаєнс та підрозділу з управління ризиками, які б сприяли обранню (призначенню) до цих органів осіб з бездоганною репутацією. При цьому наявність в особи судимості за злочини проти власності; службові чи господарські злочини є одним із факторів, який негативно впливає на її репутацію. З метою забезпечення високого рівня професійної кваліфікації таких осіб Банк встановлює відповідні вимоги на рівні внутрішніх документів. Доцільно, щоб ці особи володіли спеціальними знаннями у галузі бухгалтерського обліку, фінансової звітності та мали необхідний досвід роботи, які б забезпечили можливість якісного виконання ними обов'язків.

6.4. Особи, які здійснюють контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку, звітують про результати перевірок Наглядовій Раді та/або Загальним зборам Банку. Зовнішній аудитор бере участь у Загальних зборах Банку з метою надання акціонерам відповідей на питання стосовно фінансової звітності та аудиторського висновку.

Установлені Банком правила та процедури контролю сприяють забезпеченню стабільного та ефективного функціонування Банку. Банк забезпечує створення та функціонування надійної системи контролю за його фінансово-господарською діяльністю з метою своєчасного виявлення відхилень фактичних результатів його діяльності від запланованих і прийняття оперативних управлінських рішень, які забезпечать нормалізацію діяльності Банку.

Документи, підготовлені за підсумками проведення контрольних заходів, мають бути негайно передані до Наглядової Ради та Правління Банку для оперативного розгляду та реагування на результати здійсненого контролю на найближчому засіданні Наглядової Ради (аудиторського комітету Ради) та Правління.

Наглядова Рада зобов'язана оцінювати систему контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку, розробляти та надавати загальним зборам пропозиції щодо її вдосконалення.

Доцільна участь зовнішнього аудитора у роботі річних Загальних зборів акціонерів з метою надання акціонерам відповідей на питання щодо аудиторського висновку.

7. Заінтересовані особи

Банк поважає права та враховує законні інтереси заінтересованих осіб та активно співпрацює з ними для створення добробуту, робочих місць та забезпечення фінансової стабільності Банку.

Під заінтересованими особами розуміються особи, які мають легітимний інтерес у діяльності Банку, тобто певною мірою залежать від Банку або можуть впливати на його діяльність. До заінтересованих осіб належать, у першу чергу, працівники (як ті, які є акціонерами Банку, так і ті, які не є його акціонерами), кредитори, споживачі продукції

Банку, територіальна громада, на території якої розташований Банк, а також відповідні державні органи та органи місцевого самоврядування.

Довгостроковий економічний успіх Банку є результатом колективних зусиль інвесторів, посадових осіб органів Банку та інших заінтересованих осіб. Співпраця Банку із заінтересованими особами та врахування їх інтересів у процесі корпоративного управління сприяє забезпеченню фінансової стабільності та конкурентоспроможності Банку, досягненню мети Банку, а також позитивно впливає на ділову репутацію Банку.

7.1. Банк забезпечує дотримання передбачених чинним законодавством прав та інтересів заінтересованих осіб.

Здійснюючи свою діяльність, Банк не порушує права заінтересованих осіб, які зазначені чинним законодавством (цивільним, господарським, трудовим, про охорону навколишнього середовища тощо).

Крім того, Банк враховує інтереси заінтересованих осіб при прийнятті рішень або здійсненні дій, що можуть тим чи іншим чином вплинути на заінтересованих осіб. До таких випадків належать, зокрема, реалізація Банком соціальних та екологічних програм; створення робочих місць; формування та зміна розміру статутного капіталу Банку; придбання Банком власних акцій; реорганізація та ліквідація Банку.

Органом, який забезпечує співпрацю Банку із заінтересованими особами, є Наглядова Рада та її комітети. Інші органи Банку у процесі своєї діяльності також мають враховувати та забезпечувати дотримання інтересів зазначених осіб.

7.2. Банк забезпечує заінтересованим особам доступ до інформації про Банк, необхідної для ефективної співпраці.

Інформаційна політика Банку враховує право заінтересованих осіб на отримання повної і достовірної інформації про Банк.

Заінтересованим особам надається можливість своєчасного отримання інформації про фінансовий стан Банку та результати його діяльності, про порядок управління Банком та суттєві факти, що стосуються фінансово-господарської діяльності Банку тощо. У Банку розроблений перелік документів, що надається для ознайомлення заінтересованим особам, та порядок ознайомлення з цим документами.

7.3. Банк сприяє активній участі працівників у процесі корпоративного управління та підвищенню їх заінтересованості в ефективній діяльності Банку, зокрема шляхом обрання представників трудового колективу до складу Наглядової Ради. Працівникам або їх представницьким органам рекомендовано доводити до відома Загальних зборів та/або Наглядової Ради будь-які занепокоєння щодо протиправних та/або неетичних дій Правління та/або окремих посадових осіб органів управління Банку. При цьому доцільно здійснювати таке інформування, щоб воно не призводило до дискримінаційних та/або дисциплінарних переслідувань зазначених працівників або їх представницьких органів.

Одним із довгострокових завдань Банку є створення робочих місць та захист інтересів своїх працівників. Для досягнення цього завдання Банк забезпечує належні умови та охорону праці працівників, а також забезпечує рівень оплати праці, який відповідає виконаній роботі та стимулює працівників.

З метою підвищення заінтересованості працівників в ефективній діяльності Банку практика корпоративного управління може передбачати, зокрема, прийняття органами Банку рішень з певних питань за погодженням з представниками трудового колективу, інформування працівників про прийняті Банком рішення, що можуть зачіпати їх інтереси, обрання представників трудового колективу до складу Наглядової Ради та її комітетів.

Практика корпоративного управління також може передбачати розповсюдження між працівниками акцій Банку, розподіл між ними частини прибутку та інші заходи заохочення, що сприятимуть підвищенню заінтересованості працівників в ефективній діяльності Банку.

Порушення посадовими особами органів управління етичних та юридичних правил не лише негативно впливає на імідж Банку, а й негативно відображається на відносинах всередині Банку. Трудовий колектив відіграє важливу роль у діяльності Банку, і тому Банк забезпечує працівникам безпечну можливість для подання скарг та висловлення пропозицій стосовно діяльності Правління або окремих посадових осіб. Для вирішення цього питання,

Банк може запровадити посаду спеціального омбудсмена або доручити одному з членів Наглядової Ради (можливо, голові або члену аудиторського комітету або комітету з питань етики, за наявності) проводити розгляд таких конфіденційних звернень та доводити зазначену інформацію до відома членів Наглядової Ради. Банк також може розглянути можливість створення конфіденційної телефонної лінії чи електронної скриньки для подання скарг та пропозицій. Запроваджуючи такі заходи, Банк має дбати про конфіденційність та захист таких працівників чи членів представницьких органів від дискримінації чи дисциплінарного переслідування.

8. Система внутрішнього контролю та система управління ризиками

8.1. Наглядова Рада несе відповідальність за організацію та ефективне функціонування системи внутрішнього контролю в Банку.

8.2. Наглядова Рада визначає та затверджує політику системи внутрішнього контролю в Банку та здійснює контроль її дотримання.

8.3. Система внутрішнього контролю в Банку включає порядок поширення інформації про ризики між:

- підрозділами контролю¹ та іншими підрозділами Банку;
- між Наглядовою Радою / Правлінням (комітетами Наглядової Ради / Правління) та підрозділами контролю.

8.4. Способи поширення інформації про ризики мають забезпечувати всебічний їх аналіз та в разі необхідності якнайшвидше адекватне реагування на них.

8.5. До способів обміну інформацією належать періодичні зустрічі за участю членів Наглядової ради (членів комітетів Наглядової Ради), членів Правління, керівників підрозділів контролю та/або представників зовнішнього аудитора.

8.6. За результатами таких зустрічей складається протокол, який містить перелік питань, що обговорювалися, перелік присутніх, прийняті рішення.

8.7. Ефективна система внутрішнього контролю забезпечує належне функціонування моделі трьох ліній захисту ефективного управління ризиками з чітко визначеними сферами відповідальності за управління ризиками:

1) перша лінія захисту - на рівні бізнес-підрозділів Банку та підрозділів підтримки діяльності Банку;

2) друга лінія захисту - на рівні підрозділу з управління ризиками та підрозділу комплаєнс;

3) третя лінія захисту - на рівні підрозділу внутрішнього аудиту.

8.8. Підтвердженням належного функціонування моделі трьох ліній захисту є:

1) ефективність і економічна доцільність здійснюваних Банком операцій;

2) обачливе (обережне) ведення банківської та іншої діяльності Банку, включаючи збереження його активів та інвестицій;

3) своєчасне та належне виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення за всіма видами ризиків;

4) достовірність фінансової та статистичної звітності (включаючи звітність, що подається до Національного банку України, та управлінську звітність, що подається до органів управління Банку), інформації щодо фінансово-господарської діяльності Банку, що надається як внутрішнім, так зовнішнім користувачам;

5) надійність інформаційних технологій, управлінських і облікових процесів, що базуються на чіткому визначенні обов'язків, розподілі повноважень і підзвітності;

6) відповідність діяльності Банку законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України, а також внутрішнім документам Банку (політиці, процедурам, рішенням органів управління Банку).

¹ підрозділи контролю - підрозділ з управління ризиками, підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та підрозділ внутрішнього аудиту.

8.9. Банк організовує взаємодію підрозділів, що забезпечують функціонування моделі трьох ліній захисту, відповідно до розміру, особливостей діяльності Банку, характеру і обсягів банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Банку та системної важливості Банку.

8.10. Банк забезпечує чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень працівників підрозділів, які забезпечують функціонування моделі трьох ліній захисту, та про такий розподіл доводить до відома кожного працівника цих підрозділів під підпис.

8.11. Підрозділи контролю є незалежними від підрозділів підтримки/бізнес підрозділів.

8.12. Підрозділ контролю є незалежним, якщо дотримуються критерії, які визначені в нормативно-правових актах Національного банку з питань організації системи управління ризиками в банках України та банківських групах, а також з питань організації внутрішнього аудиту в банках.

8.13. Банк забезпечує підрозділи контролю достатньою кількістю людських і фінансових ресурсів для незалежного, об'єктивного та ефективного виконання своїх обов'язків.

8.14. Керівники підрозділів контролю є надійною підтримкою Наглядової Ради у виконанні нею своїх функцій.

8.15. Наглядова Рада може встановити додаткові вимоги до керівників підрозділів контролю, крім тих, що встановлені Національним банком України.

8.16. Наглядова Рада під час відбору та призначення керівників підрозділів контролю, під час виконання ними своїх обов'язків здійснює контроль за відповідністю таких осіб кваліфікаційним вимогам щодо професійної придатності та/або ділової репутації, установленим Національним банком, а також додатковим вимогам Наглядової Ради (у разі їх установлення).

8.17. Банк створює комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками з урахуванням особливостей своєї діяльності, характеру та обсягів операцій, профілю ризику та системної важливості Банку, яка відповідає таким принципам:

1) ефективність - забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків Банку та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками Банку;

2) своєчасність - забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;

3) структурованість - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками Банку, та їх відповідальності згідно з таким розподілом;

4) розмежування обов'язків (відокремлення функції контролю від здійснення операцій Банку) - уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції Банку та виконує функції контролю;

5) усебічність та комплексність - охоплення всіх видів діяльності Банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;

6) пропорційність - відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі Банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються Банком;

7) незалежність - свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання підрозділом з управління ризиками та підрозділом контролю за дотриманням норм (комплаєнс) своїх функцій;

8) конфіденційність - обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;

9) прозорість - оприлюднення банком інформації щодо системи управління ризиками та профілю ризику.

8.18. Банк здійснює комплексну оцінку щонайменше таких суттєвих видів ризиків:

1) кредитного ризику;

2) ризику ліквідності;

- 3) процентного ризику банківської книги;
- 4) ринкового ризику;
- 5) операційного ризику;
- 6) комплаєнс-ризиків;
- 7) інших суттєвих видів ризиків, на які Банк наражається під час своєї діяльності.

Банк самостійно встановлює фактори, показники та поріг суттєвості інших видів ризиків на підставі обґрунтованих висновків та визначає порядок виявлення таких ризиків у методиці виявлення суттєвих ризиків.

8.19. Банк створює систему управління ризиками, яка має забезпечувати безперервний аналіз ризиків з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків та зменшення пов'язаних із ними втрат (збитків).

8.20. Банк організовує систему управління ризиками, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту

8.21. Наглядова Рада, утворений нею постійно діючий комітет з питань управління ризиками та Правління з метою дотримання як керівниками Банку, так і іншими працівниками Банку культури управління ризиками створюють необхідну атмосферу (tone at the top) шляхом:

1) визначення та дотримання корпоративних цінностей, а також здійснення нагляду за дотриманням таких цінностей;

2) забезпечення розуміння як керівниками Банку, так і іншими працівниками Банку їх ролі під час управління ризиками з метою досягнення цілей діяльності Банку, а також відповідальності за порушення встановленого рівня ризик-апетиту;

3) просування обізнаності щодо ризиків шляхом забезпечення систематичного інформування всіх підрозділів Банку про стратегію, політику, процедури з управління ризиками та заохочення до вільного обміну інформацією і критичної оцінки прийняття ризиків Банком;

4) отримання підтверджень, що керівники та інші працівники Банку, проінформовані про дисциплінарні санкції або інші дії, які застосовуватимуться до них у разі неприйнятної поведінки/порушення в діяльності Банку.

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення затверджується Загальними зборами акціонерів та набирає чинності з 20.03.2020.

9.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення оформлюються окремим додатком або шляхом викладення Положення в новій редакції і набувають чинності з моменту затвердження Загальними зборами.

9.3. Припинення дії чи недійсність будь-якого з пунктів цього Положення не тягне за собою припинення дії чи недійсності інших пунктів Положення.

9.4. З моменту набрання чинності цим Положенням, втрачають чинність всі інші редакції Положення, дата затвердження яких передує даті затвердження цього Положення.